

pozbywszy się tego ciężaru, który ją okraǳo pół miliona koron kosztował, mogła rozwinąć działalność na polu szkolnictwa ludowego.

Po śmierci ks. Świeżego (w r. 1902) przywódz-

go mandatem w. r. 1911. W parlamencie rozwinął bardzo skuteczną dla polskiego ludu działalność, a jego mowy o położeniu Polaków na Śląsku, krytykujące ostro i śmiało system germanizacyjny rządu

Jubileusz zasłużonego Obywatela-działacza-patryoty, uczciła też stosownie prasa polska, do której i my się przyłączamy życząc Jubilatowi: Ad multos annos!

Pożar fabryki we Lwowie: Wnętrze hali maszyn po pożarze.

(Fot. M. Münz, Lwów).

two stronnictwa katolicko-narodowego przypadło ks. Londzinowi, który też niezmordowanie zwiedza wieś za wsią, urządzając wszędzie wiece, zebrania i pogadanki, krzepiąc ducha narodowego, zachęcając do organizacji różnego rodzaju instytucji oświatowych, społecznych i gospodarczych, oraz do wytrwałej samoobrony przed zachłannością niemiecką. Równocześnie wydaje i redaguje najstarsze i najpoczytniejsze na Śląsku polskie pismo: „Gwiazdkę Cieszyńską“, dwa razy w tygodniu wychodząca, w której mężnie i skutecznie broni praw polskiego ludu.

To też przy pierwszych wyborach powszechnych w r. 1907 wbrew usilnej agitacji Niemców i renegatów zdobywa mandat z powiatu bielskiego ogromną większością. Ponownie ci sami wyborcy obdarzają

śląskiego i ucisk ludności przez komorę arcyksiążęcą pogłębiły jeszcze jego popularność wśród ludu, wśród hakiaty niemieckiej zaś zjednały mu śmiertelną nienawiść.

Wspomnieć też trzeba, że ks. Londzin napisał kilka rozpraw naukowych n. p. „Kilka druków śląsko-polskich z zeszłego i pierwszej połowy bieżącego stulecia“, „Stan szkół ludowych w Księstwie Cieszyńskim na początku XIX-go stulecia“, „Zaprowadzenie języka polskiego w szkołach ludowych na Śląsku“, „Bibliografia druków polskich w Księstwie Cieszyńskim od r. 1716 do r. 1904“ i inne.

Z okazji jubileuszu ludność polska ze Śląska pospieszyła licznie z życzeniami dla swego przywódcy. W jego mieszkaniu pojawiły się deputacje polskiego obywatelstwa i wiele osób prywatnych.

Wystawa „Sztuki“ w Poznaniu.

Prawie równocześnie z krakowską wystawą „Sztuki“, Wydział Tow. artystów polskich „Sztuka“ otworzył drugą swoją wystawę w Poznaniu, w salonie tamtejszego stowarzyszenia artystów. Po grudniowej wystawie warszawskiej, przed wielką wystawą w Berlinie, a przy równoczesnej wystawie w Krakowie (styczeń—luty), wystawa poznańska staje przed nami w szczególniejszym oświetleniu, gdyż jak z jednej strony jest wymownym świadectwem ruchliwości obecnego zarządu „Sztuki“, tak z drugiej wykazuje siłę i żywotność tego najstarszego zrzeszenia polskich artystów, które przy małej stosunkowo ilości swych członków, potrafi stworzyć

Wystawa „Sztuki“ w Poznaniu: Witraż Maszkowskiego, rzeźba Dunikowskiego, (studium Chrystusa) i akwaforty Mehoffera. (Fot. B. Preibisz, Poznań).

Nowa wojna na Balkanach: Twórcy zamachu stanu w Turcyi, nowy wielki wezyr Mahmud Szeftet pasza, Enver bej i Izzet pasza.